

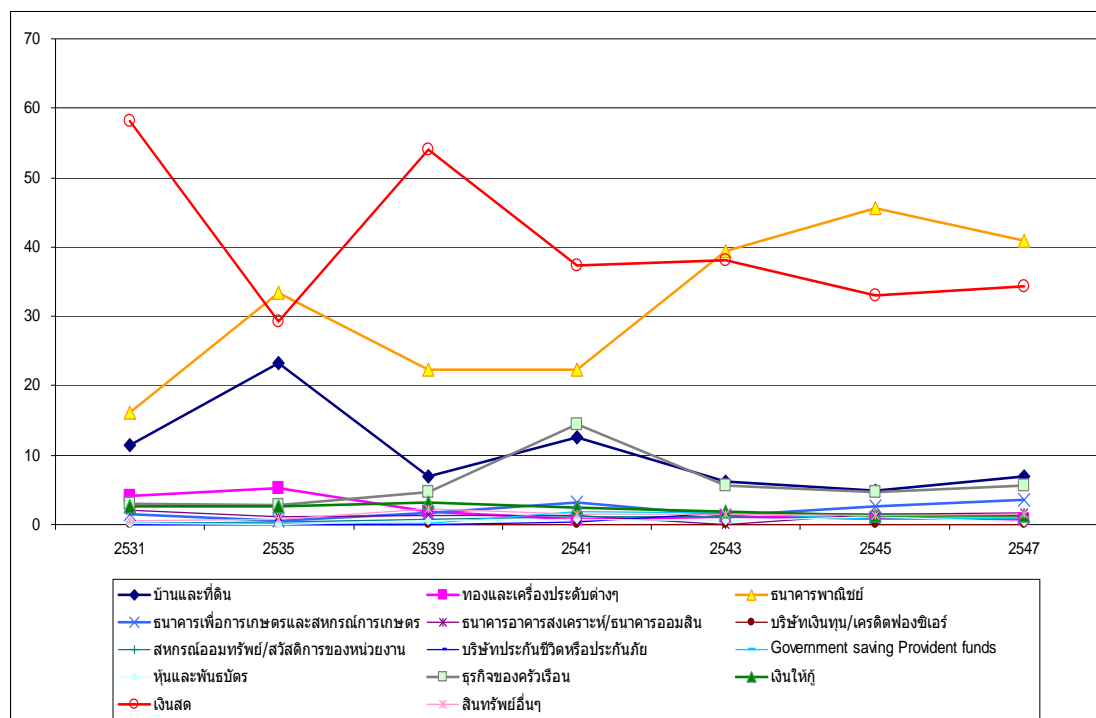
8. รูปแบบการออม

ในบทที่ผ่านมาเราได้ทำการวิเคราะห์ศักยภาพของการออมของผู้มีงานทำผ่านข้อมูล SES และข้อมูลการสำรวจ เนื้อหาบทนี้จะพิจารณาลงในประเด็นที่ว่าผู้มีงานทำออมเงินอย่างไร ต่อประเด็นนี้ จะใช้ข้อมูล SES และข้อมูลการสำรวจในการพิจารณาเช่นเดียวกัน เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลซึ่งกันและกัน การศึกษาพยายามหาคำตอบต่อคำถามที่ว่า ผู้มีงานทำให้ความสนใจในการออมกับรูปแบบใดอย่างมีนัยสำคัญ ตัวชี้วัดดังกล่าวอาจจะพิจารณาได้จาก สัดส่วนของมูลค่าการถือครองสินทรัพย์รูปแบบต่างๆต่อมูลค่าของสินทรัพย์รวมของครัวเรือน หรืออาจพิจารณาจากรูปแบบที่ได้รับความนิยมจากผู้มีงานทำ การศึกษาจากข้อมูล SES ทำให้ทราบถึงสัดส่วนของมูลค่าการถือครองสินทรัพย์ประเภทต่างๆต่อมูลค่าของสินทรัพย์รวมของครัวเรือน แต่ข้อมูลจะเป็นระดับครัวเรือน ข้อมูลจากการสำรวจจะเป็นข้อมูลผู้มีงานทำรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลจากคำถามเกี่ยวกับรูปแบบของการออมที่ผู้มีงานทำออม โดยจะพิจารณาจากรูปแบบที่ได้รับความนิยม (ความถี่) สูงจากผู้มีงานทำ

8.1 การวิเคราะห์โครงสร้างการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนไทยด้วยข้อมูลรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน

เพื่อให้เข้าใจถึงรูปแบบการออมของครัวเรือนไทยว่ามีการสะสมสินทรัพย์อยู่ในรูปแบบใดบ้าง การศึกษาได้นำเอาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ของครัวเรือนไทยจากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมจากมาพิจารณา โดยการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนที่พิจารณานั้นแบ่งออกเป็น 1.บ้านและที่ดิน 2.ทองและเครื่องประดับต่างๆ 3.เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ 4.เงินฝากในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 5.เงินฝากในธนาคารอาคารสงเคราะห์/ธนาคารออมสิน 6.เงินฝากในบริษัทเงินทุน/เครดิตฟองซิเอร์ 7.เงินฝากในสหกรณ์ออมทรัพย์/สวัสดิการของหน่วยงาน 8.เงินฝากในรูปของการประกันชีวิตหรือประกันภัย 9.Government Saving Provident 10.หุ้นและพันธบัตร 11.การลงทุนทางธุรกิจของครัวเรือน 12.เงินให้กู้แก่บุคคลภายนอกครัวเรือน 13.เงินสด 14.สินทรัพย์อื่นๆ

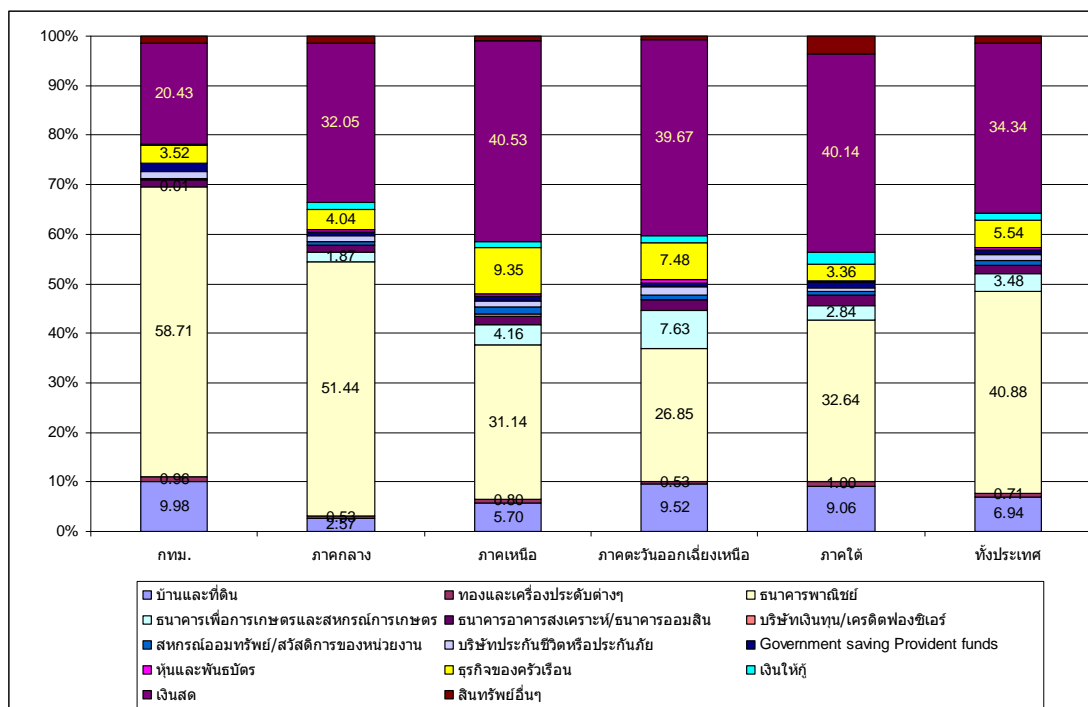
แผนภาพที่ 8-1 ลักษณะการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนไทย พ.ศ. 2531 – 2547

ที่มา: รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนประจำปี พ.ศ. 2531 - 2547 คำนวณโดยผู้วิจัย

ลักษณะการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนระหว่างปี พ.ศ. 2531 – 2547 นั้นไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ยกเว้นการสะสมสินทรัพย์ในรูปแบบของเงินสด เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ และบ้านและที่ดิน จากข้อมูลรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนระหว่างปี พ.ศ. 2531 – 2547 พบว่า รูปแบบการสะสมสินทรัพย์ที่ครัวเรือนไทยนิยมมากที่สุด คือ การถือเงินสด โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 40.61 ของการสะสมสินทรัพย์ทั้งหมดในปีนั้นๆ รองลงมาคือการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์ เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 31.44 อันดับสามคือการสะสมสินทรัพย์ในรูปแบบของบ้านและที่ดิน เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 10.33 และอันดับที่สี่คือการการสะสมทุนผ่านการลงทุนทางธุรกิจของครัวเรือน เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 5.85 ซึ่งมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับ การสะสมสินทรัพย์ในสามอันดับแรก ส่วนการสะสมสินทรัพย์ในรูปแบบอื่นๆ ได้แก่ ทองคำและเครื่องประดับต่างๆ เงินฝากในธนาคารอาคารสงเคราะห์/ธนาคารออมสิน เงินฝากในบริษัทเงินทุน/เครดิตฟองซิเอร์ เงินฝากในสหกรณ์ออมทรัพย์/สวัสดิการของหน่วยงาน เงินฝากในรูปแบบของการประกันชีวิตหรือประกันภัย Government Saving Provident หุ้นและพันธบัตร เงินให้กู้แก่บุคคลภายนอกครัวเรือน และสินทรัพย์อื่นๆ พบว่ามีสัดส่วนค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ เมื่อรวมกันแล้วมีสัดส่วนเฉลี่ยในระหว่างปี พ.ศ. 2531 – 2547 เพียงประมาณร้อยละ 11.77 เท่านั้น

แผนภาพที่ 8-2 ลักษณะการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือน พ.ศ. 2547 จำแนกตามภูมิภาค

ที่มา: รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนประจำปี พ.ศ. 2547 คำนวณโดยผู้วิจัย

แผนภาพที่ 8-2 แสดงให้เห็นลักษณะการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนในปี พ.ศ. 2547 จำแนกตามภูมิภาค พบว่า ครัวเรือนไทยที่อยู่อาศัยในภูมิภาคต่างๆ มักจะมีรูปแบบโครงสร้างการสะสมสินทรัพย์ที่ไม่แตกต่างกันมาก นั่นคือจะออมอยู่รูปเงินเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์และถืออยู่ในรูปเงินสดเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม มีเพียงเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น ที่มีรูปแบบการสะสมสินทรัพย์ที่ค่อนข้างแตกต่างไปจากภูมิภาคอื่นค่อนข้างมาก กล่าวคือ การสะสมสินทรัพย์ในรูปแบบของการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 58.71 ขณะที่ภูมิภาคอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยประมาณร้อยละ 35.52 การสะสมสินทรัพย์ในรูปแบบที่รองลงมาคือ การสะสมสินทรัพย์ในรูปของบ้านและที่ดิน ร้อยละ 9.98 สูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ ที่มีค่าเฉลี่ยประมาณร้อยละ 6.71 นอกจากนั้นครัวเรือนในกรุงเทพฯ ยังมีการสะสมสินทรัพย์ในรูปของเงินสดร้อยละ 20.43 น้อยกว่าภูมิภาคอื่นๆ ที่มีค่าเฉลี่ยประมาณร้อยละ 38.10

นอกจากนั้น ลักษณะประเภทของครัวเรือนอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนิยามรูปแบบการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือน ดังนั้น การศึกษาจึงทำการพิจารณารูปแบบการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนตามพื้นที่และประเภทครัวเรือน โดยแบ่งประเภทของครัวเรือนแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1.ครัวเรือนที่มีแต่คนชรา อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป 2.ครัวเรือนที่มีแต่ผู้ใหญ่ อายุ 20 – 60 ปี 3.ครัวเรือนที่ประกอบด้วยผู้ใหญ่และเด็ก 4.ครัวเรือนที่ประกอบด้วยคนชราและเด็ก 5.ครัวเรือนที่ประกอบด้วยคนชราและผู้ใหญ่ 6.ครัวเรือนที่

ประกอบด้วยคนชรา ผู้ใหญ่ และเด็ก

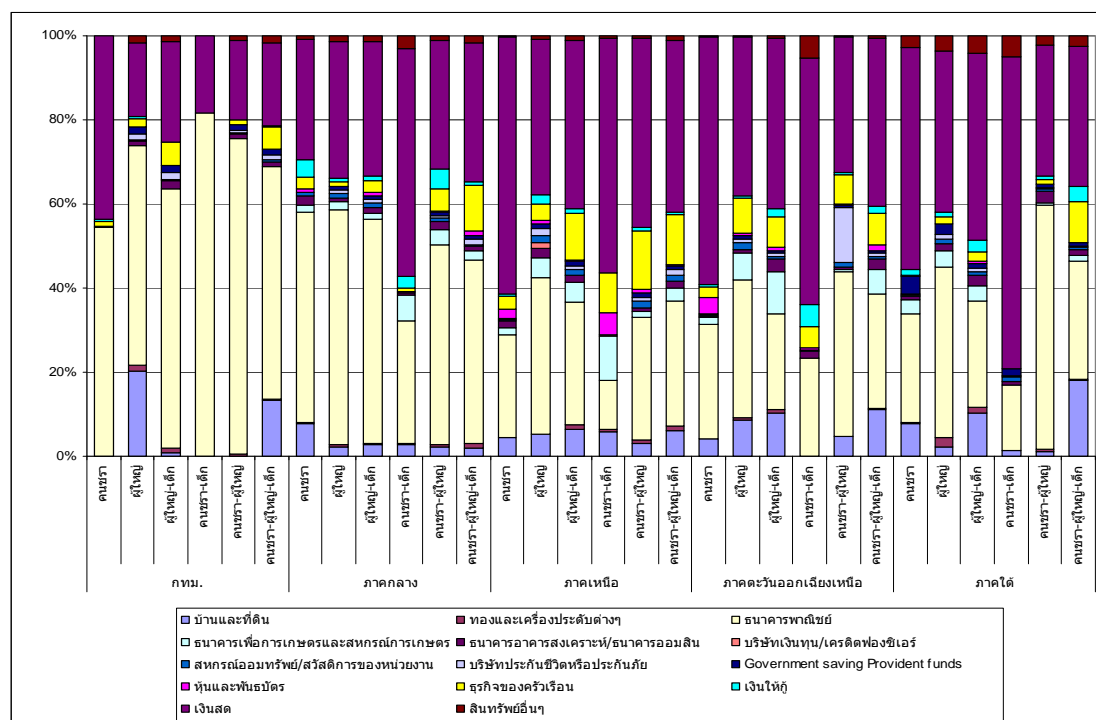
แผนภาพที่ 8-3 แสดงให้เห็นรูปแบบการสะสมสินทรัพย์ตามประเภทของครัวเรือนทั้ง 6 ประเภทในภูมิภาคต่างๆ พบว่าในเขตกรุงเทพฯ จะมีรูปแบบการสะสมสินทรัพย์แตกต่างไปจากภูมิภาคอื่นๆ นั่นคือจะเป็นเขตที่ประเภทของครัวเรือนไม่ค่อยมีอิทธิพลต่อรูปแบบการสะสมสินทรัพย์มากนัก ครัวเรือนส่วนใหญ่จะนิยมสะสมสินทรัพย์ในรูปของเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ทั้งสิ้นไม่ว่าโครงสร้างครัวเรือนลักษณะสมาชิกแตกต่างกันก็ตาม โดยเฉพาะแล้ว รูปแบบการสะสมสินทรัพย์ทางเงินฝากของคนกรุงเทพฯ คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 63.44 นอกจากนี้ ยังเป็นที่น่าสังเกตว่า ครัวเรือนในเขตกรุงเทพฯ ที่มีแต่ผู้ใหญ่ และครัวเรือนที่ประกอบด้วยคนชรา-ผู้ใหญ่-เด็ก จะมีการสะสมสินทรัพย์ในรูปของบ้านและที่ดินค่อนข้างมากกว่าครัวเรือนประเภทอื่นๆ

สำหรับรูปแบบการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนในภูมิภาคอื่นๆ พบว่าประเภทของครัวเรือนมีอิทธิพลต่อรูปแบบการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในครัวเรือนที่ประกอบด้วยคนชราและเด็ก จะเห็นได้ว่าครัวเรือนดังกล่าวจะมีสัดส่วนการสะสมสินทรัพย์อยู่ในรูปเงินสดค่อนข้างมากกว่าครัวเรือนประเภทอื่นๆ

ข้อค้นพบ 8.1 - รูปแบบการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนในช่วงเวลาที่ผ่านมา

- ข้อมูลรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนระหว่างปี พ.ศ. 2531 – 2547 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก รูปแบบการสะสมสินทรัพย์ที่ครัวเรือนไทยมีในสัดส่วนมูลค่ามากที่สุด คือ การถือเงินสด รองลงมาคือการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์ อันดับสามคือการสะสมสินทรัพย์ในรูปของบ้านและที่ดิน และอันดับที่สี่คือการการสะสมทุนผ่านการลงทุนทางธุรกิจของครัวเรือน ซึ่งมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำกว่ามากเมื่อเปรียบเทียบกับ การสะสมสินทรัพย์ในสามอันดับแรก ดังนั้น แนวทางในการส่งเสริมการออมควรจะเน้นในประเด็นของการเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบของสินทรัพย์ที่ถือครองด้วย
- การพิจารณารูปแบบการสะสมสินทรัพย์ตามลักษณะโครงสร้างของครัวเรือน พบว่าประเภทของครัวเรือนมีอิทธิพลต่อรูปแบบการสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือนอย่างชัดเจน สำหรับครัวเรือนที่ประกอบด้วยคนชราและเด็กในเขตพื้นที่นอกกรุงเทพมหานคร จะเห็นได้ว่าครัวเรือนดังกล่าวจะมีสัดส่วนการสะสมสินทรัพย์อยู่ในรูปเงินสดค่อนข้างมากกว่าครัวเรือนประเภทอื่นๆ

แผนภาพที่ 8-3 โครงสร้างการสะสมสินทรัพย์ตามประเภทครัวเรือน พ.ศ. 2547 จำแนกตามภูมิภาค

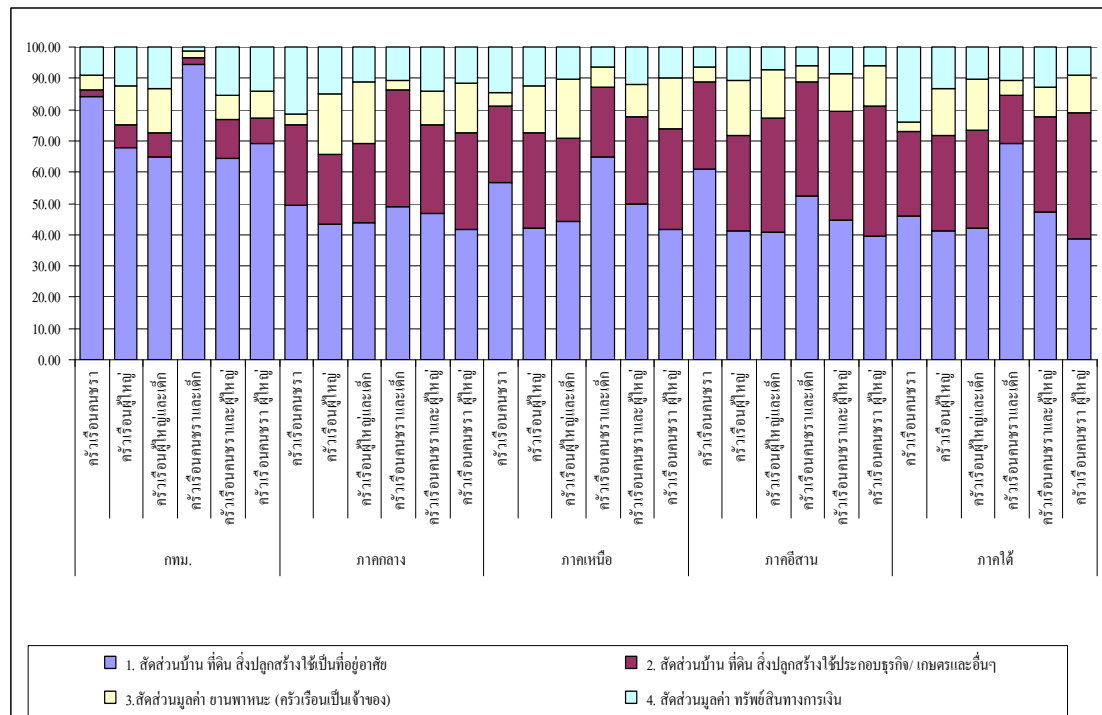
ที่มา: รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนประจำปี พ.ศ. 2547 คำนวณโดยผู้วิจัย

การศึกษาการสะสมสินทรัพย์ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงข้อมูลที่เป็นกระแส (Flow) ของรูปแบบการออมที่เกิดขึ้นโดยครัวเรือนในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม การออมบางประเภทแม้มีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายกระแส (รายปี) แต่หากออมเกิดขึ้นในระยะเวลาต่อเนื่องที่ยาวนาน ครัวเรือนก็อาจมีมูลค่าสินทรัพย์ (Asset Stock) ในรูปแบบดังกล่าวมากได้เช่นกัน ยกตัวอย่างจากการลงทุนในที่อยู่อาศัยที่มักจะมีการผ่อนชำระเกิดขึ้นในระยะยาวมาก แผนภาพที่ 8-4 แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างมูลค่าสินทรัพย์ของครัวเรือน พ.ศ. 2549 จำแนกตามภูมิภาคและลักษณะของครัวเรือน

โดยภาพรวมทั้งประเทศจะพบว่า ทรัพย์สินของครัวเรือนที่สัดส่วนมูลค่าสูงที่สุดคือ บ้านที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย โดยครัวเรือนในกรุงเทพฯ ไม่ว่าจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีลักษณะอย่างใดก็ล้วนมีสัดส่วนมูลค่าบ้านสูงกว่าครัวเรือนที่อยู่ในภูมิภาคอื่นๆ ทั้งสิ้น เมื่อพิจารณาถึงการโครงสร้างสินทรัพย์ของครัวเรือนนอกกรุงเทพฯ พบว่า แม้สัดส่วนมูลค่าบ้านจะมีค่าสูงที่สุดแต่ความสำคัญของที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพก็เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

หากพิจารณาตามลักษณะของครัวเรือนจะพบว่า ครัวเรือนที่มีแต่คนชรา และ ครัวเรือนที่ประกอบไปด้วยคนชราและเด็กในเขตนอกกรุงเทพฯ แต่ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีสัดส่วนมูลค่าทรัพย์สินที่เป็นยานพาหนะต่ำ ในขณะที่มีสัดส่วนทรัพย์สินทางการเงินสูงกว่าครัวเรือนในลักษณะอื่นๆ

แผนภาพที่ 8-4 โครงสร้างมูลค่าสินทรัพย์ของครัวเรือน พ.ศ. 2549 จำแนกตามภูมิภาค และลักษณะของครัวเรือน

8.2 การวิเคราะห์รูปแบบการออมที่ได้รับความนิยมจากผู้มีงานทำด้วย การสำรวจภาคสนาม

นอกเหนือไปจากการพิจารณารูปแบบการออมของครัวเรือน โดยใช้สัดส่วนของมูลค่าการถือครองสินทรัพย์ประเภทต่างๆต่อมูลค่าของสินทรัพย์รวมของครัวเรือนในฐานะเป็นตัวชี้วัดแล้ว การศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณารูปแบบที่ได้รับความนิยม (ความถี่) สูงจากผู้มีงานทำ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจประกอบอีกด้วย

8.2.1 รูปแบบการออมในภาพรวม

จากการพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่ทำการเก็บออม 1,230 คน หากพิจารณารูปแบบ 3 อันดับแรกที่กลุ่มตัวอย่างเลือก พบว่ากลุ่มตัวอย่างนิยมเก็บออมในรูปแบบของเงินฝากในธนาคารพาณิชย์มากที่สุดถึงร้อยละ 60.3 รองลงมาคือถือถือเป็นเงินสด (ร้อยละ 21.5) และประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ (ร้อยละ 18.2) ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าทำการเก็บออม พบว่าเป็นผู้ที่ฝากเงินธนาคารในรูปแบบเงินฝากออมทรัพย์สูงที่สุด (ร้อยละ 72.7) รองลงมาคือฝากประจำ (ร้อยละ 10.1) และเงินฝากเดินสะพัดมีเพียงร้อยละ 4.8

หากพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่ฝากเงินในรูปแบบเงินฝากประจำ พบว่าเป็นเงินฝากประจำแบบ 3 เดือน ในสัดส่วนที่สูง (ร้อยละ 33.8) รองลงมาคือเงินฝากประจำ 12 เดือน (ร้อยละ 27.7) และเงินฝากประจำ 6 เดือน (ร้อยละ 17.7)

ข้อค้นพบ 8.2 - รูปแบบการออมที่ได้รับความนิยมจากผู้มีงานทำ

- เมื่อพิจารณาถึงความนิยม (ความถี่) ในรูปแบบการออมของผู้มีงานทำ พบว่า รูปแบบการออมที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ การออมในรูปแบบของเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ (ร้อยละ 60.3) รองลงมาคือถือถือเป็นเงินสด (ร้อยละ 21.5) และอันดับสามคือการประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ (ร้อยละ 18.2)
- เมื่อศึกษาถึงความนิยมของประเภทเงินฝากพบว่าส่วนใหญ่จะนิยมการฝากเงินที่มีการผูกพันในระยะสั้น นั่นคือ ผู้มีงานทำจะนิยมเงินฝากออมทรัพย์สูงที่สุด (ร้อยละ 72.7) รองลงมาคือฝากประจำ (ร้อยละ 10.1) และเงินฝากเดินสะพัดมีเพียงร้อยละ 4.8 ดังนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วการออมที่เกิดขึ้นจึงไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสะสมสินทรัพย์ในระยะยาว

ตารางที่ 8-1 การกระจายความถี่และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการออม

ตัวแปร	ผู้ที่ตอบว่าใช่		รวม (จำนวน)
	ร้อยละ	จำนวน	
รูปแบบของการเก็บออม			
ข้อ 1 เงินฝากในธนาคารพาณิชย์	60.3	742	100.0 (1,230)
ข้อ 2 เงินฝากใน ธกส.	10.5	129	100.0 (1,230)
ข้อ 3 เงินฝากในธนาคารอาคารสงเคราะห์/ธนาคารออมสิน	14.5	178	100.0 (1,230)
ข้อ 4 บริษัทเงินทุน/เครดิตฟองซิเอร์	0.6	7	100.0 (1,230)
ข้อ 5 เงินฝากในสหกรณ์ออมทรัพย์	15.0	185	100.0 (1,230)
ข้อ 6 เงินออมกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่	16.7	205	100.0 (1,230)
ข้อ 7 ประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์	18.2	224	100.0 (1,230)
ข้อ 8 หักบัญชีภาคธุรกิจหรือ กองทุนรวม	0.5	6	100.0 (1,230)
ข้อ 9 การลงทุนในธุรกิจอื่นๆ	1.5	19	100.0 (1,230)
ข้อ 10 การลงทุนในธุรกิจครัวเรือน	3.9	48	100.0 (1,230)
ข้อ 11 พันธบัตรหรือหลักทรัพย์รัฐบาลอื่น	2.0	25	100.0 (1,230)
ข้อ 12 สลากออมสิน	6.9	85	100.0 (1,230)
ข้อ 13 เงินให้กู้แก่บุคคลภายนอกครัวเรือน	1.3	16	100.0 (1,230)
ข้อ 14 เงินสดในมือ	21.5	256	100.0 (1,230)
ข้อ 15 การซื้อที่ดินทั้งที่อยู่ในรูปของทรัพย์สิน	4.3	53	100.0 (1,230)
ข้อ 16 การซื้อทรัพย์สินมีค่า เช่น ทอง เพชร พลอย ฯลฯ	10.8	133	100.0 (1,230)
ข้อ 17 อื่นๆ เล่นแชร์	5.2	64	100.0 (1,230)

หมายเหตุ: 1. พิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เก็บออมได้ 1,230 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 8-2 การกระจายความถี่และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรูปแบบการออม

ตัวแปร	ผู้ที่ตอบว่าใช่		รวม (จำนวน)
	ร้อยละ	จำนวน	
<u>ประเภทของเงินฝากในธนาคาร</u>			
(พิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เก็บออมได้)			
เงินฝากออมทรัพย์	72.7	894	100.0 (1,230)
เงินฝากเดินสะพัด	4.8	59	100.0 (1,230)
เงินฝากประจำ	10.1	124	100.0 (1,230)
<u>รูปแบบของเงินฝากประจำ</u>			
3 เดือน	44	33.8	
6 เดือน	23	17.7	
12 เดือน	36	27.7	
24 เดือน	9	6.1	
36 เดือน	8	6.2	
ไม่ตอบ	10	7.7	
รวม	100.0	124	

หมายเหตุ: 1. พิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เก็บออมได้ 1,230 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย

8.2.2 รูปแบบการออมจำแนกรายกลุ่มอายุ

หากพิจารณารูปแบบการออม 3 อันดับแรก ของกลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมได้ (1,230 คน) โดยพิจารณาในรายกลุ่มอายุควบคู่ไปด้วย พบว่าในกลุ่มอายุต่ำกว่า 50 ปี จะให้ความสำคัญกับการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับต้น รองลงมาคือถือเงินสดในมือ และความนิยมอันดับสามคือการทำประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ เมื่อพิจารณากลุ่มอายุ 50-59 ปี พบว่ากลุ่มตัวอย่างยังให้ความสำคัญกับการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับแรก (ร้อยละ 53.6) รองลงมาคือทำการออมเงินกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ (ร้อยละ 26.8) และฝากเงินกับธนาคารออมทรัพย์ (ร้อยละ 20.8) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณากลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไป พบว่ายังนิยมฝากธนาคารเป็นอันดับต้น (ร้อยละ 44.4) รองลงมาคือทำการออมเงินกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ (ร้อยละ 31.5) และอันดับสามคือเงินฝากในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ร้อยละ 29.6)

นอกเหนือจากนี้หากพิจารณาเฉพาะรูปแบบการออมโดยฝากในธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นรูปแบบที่กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มอายุให้ความนิยมมากที่สุด พบความสัมพันธ์กันว่า ความนิยมจะลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้น (แสดงสัดส่วนให้เห็นชัดเจนในตารางที่ 8-3)

ข้อค้นพบ 8.3 - รูปแบบการออมของผู้มีงานทำกับอายุ

- กลุ่มผู้มีงานทำที่อายุต่ำกว่า 50 ปี จะให้ความสำคัญกับการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับแรก รองลงมาคือถือเงินสดในมือ และความนิยมอันดับสามคือการทำประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์
- ผู้มีงานทำกลุ่มอายุ 50-59 ปี ให้ความสำคัญกับการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับแรก รองลงมาคือทำการออมเงินกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ เช่น กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ และถือเงินสดในมือเป็นอันดับสาม

ตารางที่ 8-3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่ามีรูปแบบการออมแบบต่างๆ จำแนกตามช่วงอายุ

รูปแบบการออม	อายุ					รวม
	20-29 ปี	30-39 ปี	40-49 ปี	50-59 ปี	60 ปีขึ้นไป	
ข้อ 1 เงินฝากในธนาคารพาณิชย์	73.4	63.7	56.0	53.6	44.4	61.4
ข้อ 2 เงินฝากใน ธกส.	4.2	7.7	15.0	12.5	29.6	10.6
ข้อ 3 เงินฝากในธนาคารอาคารสงเคราะห์/ ธนาคารออมสิน	8.7	15.6	17.1	13.1	20.4	14.4
ข้อ 4 บริษัทเงินทุน/เครดิตฟองซิเอร์	0.8	1.0	0.3	0.0	0.0	0.6
ข้อ 5 เงินฝากในสหกรณ์ออมทรัพย์	7.6	16.8	17.7	20.8	16.7	15.6
ข้อ 6 เงินออมกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่	5.7	13.8	22.4	26.8	31.5	17.0
ข้อ 7 ประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์	12.9	18.8	22.7	19.0	16.7	18.6
ข้อ 8 หุ้นภาคธุรกิจหรือ กองทุนรวม	0.4	1.0	0.3	0.0	0.0	0.5
ข้อ 9 การลงทุนในธุรกิจอื่นๆ	2.7	1.2	2.1	0.6	0.0	1.6
ข้อ 10 การลงทุนในธุรกิจครัวเรือน	4.2	4.4	4.7	1.8	3.7	4.1
ข้อ 11 พันธบัตรหรือหลักทรัพย์รัฐบาลอื่น	1.9	2.0	2.9	1.8	0.0	2.1
ข้อ 12 สลากออมสิน	6.5	8.1	6.2	8.3	3.7	7.1
ข้อ 13 เงินให้กู้แก่บุคคลภายนอกครัวเรือน	0.8	1.5	2.1	0.6	1.9	1.4
ข้อ 14 เงินสดในมือ	22.8	20.5	24.8	20.2	18.5	22.1
ข้อ 15 การซื้อที่ดินทั้งที่อยู่ในรูปของ ทรัพย์สิน	2.3	4.0	5.3	6.0	5.6	4.3
ข้อ 16 การซื้อทรัพย์สินมีค่า เช่น ทอง เพชร พลอย ฯลฯ	9.5	13.6	11.5	5.4	7.4	10.7
ข้อ 17 อื่นๆ เช่น เล่นแชร์	4.9	6.7	4.1	4.8	5.6	5.3

หมายเหตุ: 1. พิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เก็บออมได้ 1,230 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย

8.2.3 รูปแบบการออมจำแนกรายกลุ่มรายได้ในการประกอบอาชีพหลัก

เมื่อพิจารณารูปแบบการออมที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งสามารถออมได้ (1,230 คน) โดยพิจารณาในรายกลุ่มรายได้ควบคู่ไปด้วย พบว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อย (ต่ำกว่า 10,000 บาท) จะให้ความสำคัญกับการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับต้น รองลงมาคือถือเงินสดในมือ และฝากเงินกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป พบว่ากลุ่มตัวอย่างยังให้ความสำคัญกับการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับแรก รองลงมาคือการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ส่วนความนิยมอันดับสามมีความแตกต่างกันไป (แสดงสัดส่วนให้เห็นชัดเจนในตารางที่ 8-4)

ข้อค้นพบ 8.4 - รูปแบบการออมของผู้มีงานทำกับระดับรายได้

- กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อย (ต่ำกว่า 10,000 บาท) จะให้ความสำคัญกับการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์มาก รองลงมาคือถือเงินสดในมือ
- ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป พบว่ายังนิยมการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับแรก แต่รองลงมาคือการทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์
- ดังนั้น ผู้มีงานทำที่มีรายได้น้อยมักนิยมประเภทการออมที่มีสภาพคล่องสูงกว่าผู้ที่มีรายได้สูง หากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้ผู้มีงานทำออมเงินผูกพันระยะยาว จำเป็นต้องส่งเสริมด้านรายได้ไปพร้อมกันด้วย

ตารางที่ 8-4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่ามีรูปแบบการออมแบบต่างๆ จำแนกตามช่วงรายได้ต่อเดือนในการประกอบอาชีพหลัก

รูปแบบการออม	รายได้ต่อเดือนในการประกอบอาชีพหลัก										
	ต่ำกว่า 3,000	3,000- 4,999	5,000- 9,999	10,000- 14,999	15,000- 19,999	20,000- 24,999	25,000- 49,999	50,000- 99,999	100,000- 199,999	200,000 ขึ้นไป	รวม
ข้อ 1 เงินฝากในธนาคารพาณิชย์	34.0	40.2	63.4	69.6	64.4	70.5	68.7	83.8	80.0	100.0	61.7
ข้อ 2 เงินฝากใน ธกส.	16.5	15.9	8.8	7.9	9.6	7.4	13.0	10.8	10.0	0.0	10.5
ข้อ 3 เงินฝากในธนาคารอาคารสงเคราะห์/ธนาคารออมสิน	8.2	21.2	14.3	12.6	10.6	7.4	21.4	18.9	10.0	12.5	14.3
ข้อ 4 บริษัทเงินทุน/เครดิตฟองซิเอร์	0.0	0.8	0.2	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	12.5	0.6
ข้อ 5 เงินฝากในสหกรณ์ออมทรัพย์	8.2	6.8	11.1	16.8	26.9	27.4	30.5	10.8	0.0	0.0	15.8
ข้อ 6 เงินออมกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่	42.3	27.3	15.5	12.0	12.5	8.4	10.7	5.4	20.0	0.0	16.7
ข้อ 7 ประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์	9.3	7.6	13.3	18.3	22.1	25.3	36.6	45.9	40.0	25.0	18.6
ข้อ 8 หุ้นภาคธุรกิจหรือ กองทุนรวม	0.0	0.0	0.2	1.0	0.0	1.1	0.0	5.4	0.0	0.0	0.5
ข้อ 9 การลงทุนในธุรกิจอื่นๆ	1.0	0.8	1.5	1.6	1.9	0.0	2.3	5.4	20.0	0.0	1.7
ข้อ 10 การลงทุนในธุรกิจครัวเรือน	2.1	5.3	3.2	3.1	1.9	3.2	6.9	8.1	40.0	12.5	4.1
ข้อ 11 พันธบัตรหรือหลักทรัพย์รัฐบาลอื่น	0.0	0.0	1.5	1.6	2.9	0.0	6.1	10.8	10.0	0.0	2.1
ข้อ 12 สลากออมสิน	2.1	0.8	4.4	11.0	5.8	15.8	12.2	10.8	20.0	12.5	7.1
ข้อ 13 เงินให้กู้แก่บุคคลภายนอกครัวเรือน	0.0	0.0	1.2	2.1	1.0	0.0	5.3	0.0	0.0	0.0	1.4
ข้อ 14 เงินสดในมือ	23.7	28.0	22.6	20.4	19.2	15.8	19.1	18.9	20.0	37.5	21.7
ข้อ 15 การซื้อที่ดินทั้งที่อยู่ในรูปของทรัพย์สิน	0.0	2.3	2.2	6.8	3.8	5.3	9.9	2.7	10.0	37.5	4.3
ข้อ 16 การซื้อทรัพย์สินมีค่า เช่น ทอง เพชร พลอย ฯลฯ	2.1	6.1	8.4	9.9	11.5	14.7	22.9	21.6	20.0	12.5	10.7
ข้อ 17 อื่นๆ เล่นแชร์	2.1	3.8	6.1	3.7	6.7	5.3	9.2	2.7	0.0	12.5	5.4

หมายเหตุ: 1. พิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เก็บออมได้ 1,230 คน 2. กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย

8.2.4 รูปแบบการออมรายเขตที่อยู่อาศัย

เมื่อพิจารณารูปแบบการออมของกลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมได้ 1,230 คน โดยพิจารณาตามเขตที่อยู่อาศัยควบคู่ไปด้วย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล จะให้ความสำคัญกับการออมในรูปแบบการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับต้น (ร้อยละ 74.9) รองลงมาคือการออมโดยการถือครองเงินสดในมือ (ร้อยละ 20.8) และการออมในรูปแบบของการทำประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ มีร้อยละ 18.0 ส่วนการออมในรูปแบบอื่นๆของผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนั้น พบว่ามีสัดส่วนอยู่ไม่มากนัก (แสดงสัดส่วนให้เห็นชัดเจนในตารางที่ 8-5)

หากพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล พบว่ากลุ่มตัวอย่างยังให้ความสำคัญกับการฝากธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับแรก (ร้อยละ 52.4) รองลงมาคือ การออมโดยการฝากเงินกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับการถือเงินสดในมือ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 23.7 กับ 22.5)

ข้อค้นพบ 8.5 - รูปแบบการออมของผู้มีงานทำกับพื้นที่อยู่อาศัย (เมือง-ชนบท)

- กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลจะให้ความสำคัญกับการออมในรูปแบบการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล
- นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลจะนิยมการออมในรูปแบบของการทำประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลจะมีการฝากเงินกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่
- ผลการศึกษาในส่วนนี้สะท้อนให้เห็นข้อเท็จจริงที่ว่า ความง่ายหรือต้นทุนในการเข้าถึงสถาบันการเงินมีส่วนในการกำหนดรูปแบบการออมของผู้มีงานทำในพื้นที่ ดังนั้นรัฐบาลจำเป็นต้องส่งเสริมการออมให้เหมาะสมกับพื้นที่ด้วย

ตารางที่ 8-5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่ามีรูปแบบการออมแบบต่างๆ จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย

รูปแบบของการเก็บออม	เขตที่อยู่อาศัย		รวม
	ในเขต	นอกเขต	
ข้อ 1 เงินฝากในธนาคารพาณิชย์	74.9	52.4	60.9
ข้อ 2 เงินฝากใน ธกส.	4.1	14.6	10.6
ข้อ 3 เงินฝากในธนาคารอาคารสงเคราะห์/ธนาคารออมสิน	12.6	15.8	14.6
ข้อ 4 บริษัทเงินทุน/เครดิตฟองซิเอร์	0.9	0.4	0.6
ข้อ 5 เงินฝากในสหกรณ์ออมทรัพย์	16.7	14.3	15.2
ข้อ 6 เงินออมกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่	5.6	23.7	16.9
ข้อ 7 ประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์	18.0	18.8	18.5
ข้อ 8 หุ้นกู้ภาคธุรกิจหรือ กองทุนรวม	0.9	0.3	0.5
ข้อ 9 การลงทุนในธุรกิจอื่นๆ	1.7	1.5	1.6
ข้อ 10 การลงทุนในธุรกิจครัวเรือน	1.9	5.2	3.9
ข้อ 11 พันธบัตรหรือหลักทรัพย์รัฐบาลอื่น	3.2	1.5	2.1
ข้อ 12 สลากออมสิน	10.6	4.8	7.0
ข้อ 13 เงินให้กู้แก่บุคคลภายนอกครัวเรือน	1.5	1.3	1.4
ข้อ 14 เงินสดในมือ	20.8	22.5	21.9
ข้อ 15 การซื้อที่ดินทั้งที่อยู่ในรูปของทรัพย์สิน	5.6	3.6	4.4
ข้อ 16 การซื้อทรัพย์สินมีค่า เช่น ทอง เพชร พลอย ฯลฯ	11.0	10.7	10.9
ข้อ 17 อื่นๆ เล่นแชร์	6.5	4.5	5.3

หมายเหตุ: 1. พิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เก็บออมได้ 1,230 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย

8.2.5 รูปแบบการออมจำแนกรายระดับการศึกษา

เมื่อพิจารณารูปแบบการออมที่กลุ่มตัวอย่างที่สามารถออมได้ (1,230 คน) โดยพิจารณาตามการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเรียนหนังสือ กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะให้ความสำคัญกับการออม 3 อันดับแรก คือกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ในสัดส่วน การฝากเงินในธนาคารพาณิชย์และการถือครองเงินสด อย่างไรก็ตามลำดับของความสำคัญจะเรียงแตกต่างกันไป (นำเสนอข้อมูลในตารางที่ 8-6)

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอนุปริญญา จะให้ความสำคัญกับการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นลำดับแรก รองลงมาคือการถือครองเงินสด และลำดับที่สามคือการทำประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์

หากพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ได้ให้ความสำคัญกับการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นลำดับแรก รองลงมาคือการทำประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ และการฝากเงินในสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นรูปแบบการออมอันดับสามที่กลุ่มนี้ให้ความสำคัญ

ข้อค้นพบ 8.6 - รูปแบบการออมของผู้มีงานทำกับระดับการศึกษา

- กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาดำรงต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย จะนิยมการออมกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ การฝากเงินในธนาคารพาณิชย์ และการถือครองเงินสด
- กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอนุปริญญา จะนิยมการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นลำดับแรก รองลงมาคือการถือครองเงินสด และลำดับที่สามคือการทำประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์
- กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะนิยมการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์เป็นลำดับแรก รองลงมาคือการทำประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ และอันดับสามคือการฝากเงินในสหกรณ์ออมทรัพย์
- ดังนั้น ยิ่งมีการศึกษามากขึ้นยิ่งมีความนิยมที่จะออมผ่านเครื่องมือที่การผูกพันในระยะยาวมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 8-6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่ามีรูปแบบการออมแบบต่างๆ จำแนกตามระดับการศึกษา

รูปแบบการออม	การศึกษา								
	ไม่เคย เรียน	ประถมต้น/ เทียบเท่า	ประถมปลาย/ เทียบเท่า	มัธยมต้น/ เทียบเท่า	มัธยมปลาย/ ป.ว.ช.	อนุปริญญา/ ป.ว.ส.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	รวม
ข้อ 1 เงินฝากในธนาคารพาณิชย์	23.1	38.5	46.1	58.1	67.1	78.9	73.8	83.3	61.1
ข้อ 2 เงินฝากใน ธกส.	7.7	18.5	13.9	11.6	9.1	7.3	6.0	6.7	10.6
ข้อ 3 เงินฝากในธนาคารอาคารสงเคราะห์/ธนาคารออมสิน	15.4	15.1	20.0	11.0	15.5	12.2	12.6	20.0	14.5
ข้อ 4 บริษัทเงินทุน/เครดิตฟองซิเอร์	0.0	0.0	0.0	0.6	0.9	0.0	1.0	3.3	0.6
ข้อ 5 เงินฝากในสหกรณ์ออมทรัพย์	0.0	9.3	6.7	8.4	12.8	13.8	27.2	40.0	15.0
ข้อ 6 เงินออมกับกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่	38.5	32.2	26.1	17.4	13.2	7.3	7.9	3.3	16.8
ข้อ 7 ประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์	0.0	8.8	13.9	10.3	17.8	17.9	30.5	46.7	18.5
ข้อ 8 หุ้นภาคธุรกิจหรือ กองทุนรวม	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4	0.8	0.7	0.0	0.5
ข้อ 9 การลงทุนในธุรกิจอื่นๆ	0.0	0.0	0.6	2.6	1.8	0.0	2.6	6.7	1.6
ข้อ 10 การลงทุนในธุรกิจครัวเรือน	7.7	3.4	3.6	5.2	3.7	3.3	4.0	3.3	3.9
ข้อ 11 พันธบัตรหรือหลักทรัพย์รัฐบาลอื่น	0.0	1.0	0.0	1.9	0.9	1.6	3.3	23.3	2.1
ข้อ 12 สลากออมสิน	0.0	1.5	3.0	1.9	6.8	6.5	15.9	6.7	6.9
ข้อ 13 เงินให้กู้แก่บุคคลภายนอกครัวเรือน	0.0	1.0	0.0	0.6	1.8	2.4	2.0	3.3	1.4
ข้อ 14 เงินสดในมือ	38.5	25.4	23.0	25.2	20.2	19.5	18.5	16.7	21.7
ข้อ 15 การซื้อที่ดินทั้งที่อยู่ในรูปของทรัพย์สิน	0.0	2.9	2.4	4.5	4.1	1.6	6.3	20.0	4.4
ข้อ 16 การซื้อทรัพย์สินมีค่า เช่น ทอง เพชร พลอย ฯลฯ	0.0	5.9	10.3	8.4	11.0	12.2	15.6	10.0	10.8
ข้อ 17 อื่นๆ เล่นแชร์	7.7	4.5	3.6	5.2	6.9	4.9	6.0	3.3	5.3

หมายเหตุ: 1. พิจารณาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เก็บออกมาได้ 1,230 คน 2. กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย

8.3 การออมโดยการซื้อทองรูปพรรณ

นอกจากการออมในรูปแบบทั่วไปแล้ว การศึกษาค้างนี้ได้พิจารณาถึงการออมในรูปแบบของการซื้อทองรูปพรรณอีกด้วย

เมื่อพิจารณาการออมโดยการซื้อทองรูปพรรณของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าสัดส่วนของผู้ที่ไม่เคยซื้อทองรูปพรรณเลยมีมากถึงร้อยละ 59.4 รองลงมาคือซื้อเมื่อมีรายได้พิเศษหรือรายได้อื่นเพิ่มขึ้นเท่านั้น (ร้อยละ 19.3) และซื้อเก็บไว้เฉพาะโอกาสพิเศษเท่านั้น (ร้อยละ 15.3)

หากพิจารณากลุ่มอายุจำแนกตามการออมโดยการซื้อทองรูปพรรณ พบว่าทุกกลุ่มอายุมีผู้ที่ไม่เคยซื้อทองเลยในสัดส่วนที่สูงที่สุด และสัดส่วนจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น หากพิจารณาการซื้อทองเมื่อมีรายได้พิเศษ ก็พบความสัมพันธ์เช่นเดียวกันคือ สัดส่วนของคนที่จะลดลงเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีอายุเพิ่มสูงขึ้น เมื่อพิจารณากลุ่มรายได้จำแนกตามการออมโดยการซื้อทองรูปพรรณ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มรายได้มีผู้ที่ไม่เคยซื้อทองเลยในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาคือสัดส่วนของผู้ซื้อทองเมื่อมีรายได้พิเศษ ยกเว้นเพียงกลุ่มรายได้ 25,000-49,999 บาท 50,000-99,999 บาท และ 200,000 บาทขึ้นไป ที่มีสัดส่วนของผู้ซื้อทองเฉพาะโอกาสพิเศษเป็นลำดับที่สอง ข้อมูลโดยละเอียดแสดงในตารางที่ 8-8

ตารางที่ 8-7 การกระจายความถี่และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการออมและรูปแบบการออม

ตัวแปร	ผู้ที่ตอบว่าใช่	
	จำนวน	ร้อยละ
การเก็บออมโดยการซื้อทองรูปพรรณ		
ซื้ออย่างสม่ำเสมอทุกเดือน	9	0.4
ซื้อบ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ	100	4.9
ซื้อเมื่อมีรายได้พิเศษหรือรายได้อื่นเพิ่มขึ้นเท่านั้น	391	19.3
ซื้อเก็บไว้เฉพาะโอกาสพิเศษเท่านั้น	311	15.3
ไม่เคยซื้อทองรูปพรรณเลย	1,205	59.4
ไม่ตอบ	12	0.6
รวม	2,028	100.0

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 8-8 ร้อยละของช่วงอายุและรายได้ จำแนกตามรูปแบบการออมโดยการซื้อทองรูปพรรณ

ตัวแปร	การเก็บออมโดยการซื้อทองรูปพรรณ					รวม (จำนวน)
	สม่ำเสมอ ทุกเดือน	ไม่ สม่ำเสมอ	ซื้อเมื่อมี รายได้พิเศษ	เฉพาะโอกาส พิเศษ	ไม่เคยซื้อ	
อายุ						
20-29 ปี	1.2	7.6	22.0	18.2	51.0	100.0 (341)
30-39 ปี	0.5	6.2	23.2	18.1	52.0	100.0 (596)
40-49 ปี	0.3	4.3	20.4	14.2	60.8	100.0 (584)
50-59 ปี	0.0	2.9	12.3	11.5	73.4	100.0 (349)
60 ปีขึ้นไป	0.0	1.4	11.0	11.7	75.9	100.0 (145)
รวม	0.4	5.0	19.4	15.4	59.8	100.0 (2,015)
รายได้						
ต่ำกว่า 3,000 บาท	0.3	2.8	13.2	8.4	75.3	100.0 (287)
3,000-4,999 บาท	0.0	2.1	15.1	10.9	71.9	100.0 (285)
5,000-9,999 บาท	0.5	4.3	19.7	16.5	59.0	100.0 (624)
10,000-14,999 บาท	0.0	7.1	25.5	17.6	49.8	100.0 (255)
15,000-19,999 บาท	0.7	5.4	24.3	17.6	52.0	100.0 (148)
20,000-24,999 บาท	0.0	6.9	19.2	17.7	56.2	100.0 (130)
25,000-49,999 บาท	1.2	8.1	22.7	25.0	43.0	100.0 (172)
50,000-99,999 บาท	2.2	13.3	17.8	20.0	46.7	100.0 (45)
100,000-199,999 บาท	8.3	16.7	16.7	8.3	50.0	100.0 (12)
200,000 บาทขึ้นไป	0.0	11.1	22.2	33.3	33.3	100.0 (9)
รวม	0.5	5.0	19.4	15.7	59.5	100.0(1,967)

ที่มา: คำนวณโดยผู้วิจัย